

KUPUJTE VOJNE BONDE!

STEV. (NO.) 17

CHICAGO, ILL., TOREK, 27. FEBRUARJA — TUESDAY, FEBRUARY 27, 1945

LETNIK (VOL.) LIV.

Ofenziva na zapadu nadaljuje

DVE AMERIŠKI ARMADI SE BLIŽATA RENI; RUSI USPEŠNI OB BALTIKU

Pariz, Francija. — Najnovejše vesti omenjajo o novih uspehih na zapadni fronti. Kanadske čete so izvojevale v soboto in nedeljo nove zmage in napredovalo od 3 do 4 milje na severnem koncu fronte ob Holandiji. Deveta ameriška in prva ameriška armada pa sta napredovali od dve do pet milij na skorok 20 milij dolgi črti in prva armada se nahaja od Kolina ob Reni le še dobrih 15 milij, deveta armada pa 17 milij.

Poročila omenjajo, da je nemški odpor še vedno močan, vendar ne več tako trdovraten, kakor je bil pred tedni. Težkoče pa povzročajo podminana polja, katera so Nemci kaj na gosto posejali z vsemi vrstami minami. Posebno nevarne so tako imenovane plastične mine, ki delajo iz neke gline podobne malte in jih zakopavajo do

tri čevlje globoko v zemljo. Vendar Zaveznički mine uspešno odstranjujejo s posebnimi pripravami. Posebnih žrtev vsled tega ni, le napredovanje to ovira, ker odstranjevanje min je počasno in previdnosti je treba.

Na splošno so boji na zapadu še vedno nekako vrtanje v Siegfriedov trdnjavski pas. Ko pride enkrat do prehoda tega pasu in pa do prehoda preko Rene bo nastala odprtina in vdor v Nemčijo bo pričel. Nemci ne kažejo (Dalje na 4. strani)

NA TOKIO PADAJO BOMBE; MARINI OSVAJAJO IWO

Otok Guam. — Več kakor 200 ameriških letečih trdnjav je v soboto in nedeljo bombardiralo japonsko prestolno mesto Tokio. Zračni napadi na Tokio so zdaj dnevno v teku. Zgleda, da ameriško brodovje kontrolira vodovja okrog japonskega otočja in med temi so mnoge naše matične ladje, nosilke letal, s katerimi se vrše zdaj stalno poleti podjetnost in hrabrost ameriških marinov gre uspešno naprej. Glavno vzletališče so Amerikanci že skoros osvojili in se stalno pomicajo naprej. V bojih jih uspešno podpirajo letali in bombardmenti japonskih pozicij z morja. So pa mnenja, da boji na otoku Iwo Jima znajo trajati še precej dolgo, predno bodo Japonci pregnani z vseh njihovih skrivališč.

Tokijo radio poročilo je priznalo, da so zračni napadi občutni in da povzročajo škodo. Ameriški izvidniki pa poročajo, da je bilo videti več kakor 25.000 kvadratnih jardov površine v mestu Tokio v plamenih po napadih na mesto.

Ameriški vpad na otok Iwo Jima je doživel najbolj krvavo borbo, kar so jih dosedaj še doživeli Amerikanci pri sličnih vpadih na razne otroke, ki so jih

"HLAPEC" JE UJEL NAZISKEGA BARONA

Moskva, Rusija. — V sovjetskem listu "Rdeča Zvezda" je bilo te dni objavljeno zanimivo poročilo, ki pripoveduje, kako je bil na Poljskem ujet neki Alfred von Rosen, nazijski vodja in zaupnik. Radi posebnih zaslug, ki si jih je iztekel von Rosen

za gestapo, so mu slednji ko so napadli Poljsko leta 1939 da li neko grajčino. Von Rosen je bil postavljen za gospodarja in prejšnji lastnik pa je bil pregnan. Von Rosen je dobil nekega Manikovskega in zraven še deset poljskih deklelet in žena, ki so mu bile dane kot sužnje. Gonil jih je in trdo so moralni delati.

Zdaj, ko so Rusi prodrli na Poljsko je vsem takim naziskim pridaničem začelo goretiti pod nogami. Nemška oblast mu je zagotovila, da će pride do umika, da bo zanj poskrbljeno na železnici, da se ob odpeljal. Toda Rusi so s svojimi tankimi priopotali nekega dneva tako plača vsakemu po zasluženju.

Takih von Rosenov bo več tudi po drugih od Nemcov zasedenih deželah. Yes, yes, Bog ne plačuje vsake sobote, a enkrat plačuje vsakemu po zasluženju.

AMERIKANCI KORAKAJO NAPREJ

TURČIJA JE NAPOVEDALA VOJNO OSIŠCU

London, Anglija. — V četrtek večer je bila razposlana v svet vest, da je turška vlada objavila vojno osišču. Turško vojno napoved so sprejeli po zaveznikih prestolnicah na znanje bolj hladno. Vsak ve, zakaj je Turčija še zdaj napovedala vojno. Gre ji pač zato, da bi bila zastopana na mednarodni konferenci v San Francisco, ki se bo pričela 25. aprila 1945.

Dokler so imeli Nemci kaj moči in hodili okrog turškega plota, so v Ankari mišurkali nemškim agentom, jim prodajali rude, žive in vse kar so Nemci hoteli kupiti. Ko pa je na Balkan končno padla senca ruskega goljata se je tudi v Ankari spremnil politično vreme. Zdaj so objavili osišču vojno, ko ni več nevarnosti za kake večje žrteve.

V vojni bodo le bolj na papirju, k miru pa njihov vstop v vojno ne bo dosti pomagal. Turki so v tej svetovni borbi iskali dobitek, zraven pa bi bili radi z vsem, kakor kak ošir, ki se bo

z svojim picevem zameriti. Zaveznikom bi bili lahko zelo veliko pomagali, ko bi bili vstopili v vojno, ko je Hitler prihrul na Balkan. Zdaj pa vsak ve, da Turki vstopili v vojno le zato, da bi se okoristili na strani onih, ki jim je zdaj zmagala zagotovljena.

VPOKLICANI BODO OD 30 DO 33 LETA

Washington, D. C. — Nabori odsek je dal objaviti, da bodo v kratkem vpklicani moški od 30 do 33 leta v aktivno vojno službo. Vojni urad potrebuje do 1.500.000 mož za nadomestila, ki jih bo mogoče dobiti, če se poseže v zgornji omenjeno starost moških.

DA BO VEĆ DELAVEV ZA VOJNA DELA

Washington, D. C. — Lester Brown, direktor komisije, ki vodi in nadzira vojne delovne moči je objavil odredbo, ki določa, da morajo vsa podjetja, ki zaposlujejo več, kakor 10 moških, znižati svoje osebje za 10%. Na ta način upajo dobiti za vojna dela več ljudi. Podjetjem, ki so že zdaj kratki z delavci, bo to povzročalo nove težkoce.

Takih von Rosenov bo več tudi po drugih od Nemcov zasedenih dežalah. Yes, yes, Bog ne plačuje vsake sobote, a enkrat plača vsakemu po zasluženju.

KRIŽEM SVETA

— Vatikansko mesto. — Sv. Oče Pij XII. je okreval od influenze, katera ga je za nekaj dneh položila v postelj. V soboto je opravil sv. daritev v svoji privatni kapeli in v nečeljo, prav vest, da bo že sprejemal stranke v avdijenco.

— New York, N. Y. — Švedski parnik Gripsholm, ki je pripeljal iz Marseille v Franciji zamenjene ujetnike iz Nemčije, je bil zadržan na Ellis Islandu za par dni radi preiskava za vohuni. Omenja se, da so se nahajali med potniki sumljive osebe.

— Otok Guam. — Med otonkom Guam in Združenimi državami je uspostavljena zopet kabelska zveza. Kabel je napeljan od havajskega otočja do Guama. Od havajskega otočja do Zdr. držav, pa je stalna direktna zveza z ameriškim kontinentom.

— Bukarest, Rumunija. — Nad 400 bivših legionarjev bivše železne rumunske garde (nekaki rumunski fašisti), je bilo zadnjih teden arretiranih radi nemirov, ki so nastali v Malaksa jeklarni. V nemirih je bil neki delavski voditelj ubit in 11 ranjenih.

— Cleveland, Ohio. — Nathan Weisenberg, ki je vodil nepostavno trgovino z stroji za igranje za denar, je bil najden v soboto ubit v njegovem avtomobilu. Umor je bil izvršen radi konkurenčnemu nasprotniku elementov, ki temu pravijo v silnem raketirstvu.

— Detroit, Mich. — V Dodge avtomobilski tvornici je odšlo na stavko koncem zadnjega tedna 11.400 delavcev, ker je podjetje odpustilo osem delavcev. Tvrda jih je odpustila z vzrokom, da so delo zadržavali. Zastopniki unije pa pravijo, da jim je tvrdka naklada preveč dobro, pravi vest.

— Chicago, Ill. — Na Paulinian Milwaukee Ave. je nastal v soboto obsežen ogenj, ki je uničil dve trgovini. Gorelo je več ur in promet poulične železnice so moralni radi gašenja premestiti na progo druge ceste. Skoda znaša nad \$35,000.00.

CILJI MEDAMERIŠKE KONFERENCE V MEHIKI

Mexico City, Mehika. — Medameriška konferenca, ki je pričela zasedati v tem mestu zadnjem teden, ima več važnih problemov pred seboj. V glavnem je konferenca sklicana, da stvari soliden ameriški blok, v katerem naj bi bile povezane politično vse ameriške republike.

— Ta povezanost naj bi utrdila enotno nastopanje vseh ameriških dežel kot ene enote, ki naj bi izrazila v zahtevala vse kar gre za gospodarske in politične zadeve zapadne hemisfere. Naravnost Zdr. države kot velesila naj bi bila kot voditeljica ameriškega bloka. Nekateri južne države se čutijo užljene, ker se konferenca ni sklical pred jaletsko konferenco.

Toda ker se bodo podrobnosti reševali še na konferenci v San Francisco, menijo, da ameriške republike na jugu niso vsled tega ničesar zgubile. Na konferenci so zastopniki Kube predlagali, da naj vse ameriške dežele skupno napovedajo osišču vojno, da bodo potem kot take na mednarodni konferenci priznane.

TUDI EGIPAT NAPOVEDAL VOJNO

— Kairo, Egipt. — Egipt je v soboto tudi objavil vojno osišču. Razlog, tudi Egipčani hočejo biti na konferenci v San Francisco. Ministrski predsednik Ahmer Maher, je nesel kraljevo odredbo v parlament, da jo tam prečita, a med potjo ga je napadel neki mladec in ustrelil. Minister je na to v bolnišnici umrl.

ROOSEVELT JE MORAL HITRO DOMOV RADI ZDRAVJA

Vatikansko mesto. — Poročilo iz Vatikana omenja, da je Roosevelt moral hitrej domov, ker je misil. Vzrok je njegovo zdravje, ki ni preveč dobro, pravi vest.

— Chicago, Ill. — Na Paulinian Milwaukee Ave. je nastal v soboto obsežen ogenj, ki je uničil dve trgovini. Gorelo je več ur in promet poulične železnice so moralni radi gašenja premestiti na progo druge ceste. Skoda znaša nad \$35,000.00.

V GRČIJI VEDNO VEČJA ZMEDA; ANGLEŽI IMajo TAM TEŽKO STALIŠČE

Atene, Grčija. — Kakor je bilo pričakovati, nastaja v Grčiji vedno večja zmeda. Razmere se razvijajo svojo pot in drvio naprej kakor splašeni konji, ki jih nihče ne more obvladati. Tisti može, ki so prišli do moči s pomočjo britiškega oružja, sedaj sami nastopajo proti Angliji. Tako poroča te dne v The Chicago Sun poročnik M. W. Fodor.

Prej ali slej bo moral London spoznati, da v Grčiji prej ne bo mira, dokler zadeve ne bodo rešene pravčno za vse strani. Izmed vsega pa ta nesrečna dežela sedaj najbolj potrebuje obnovitev svojega gospodarskega in finančnega življenja; v tem oziru je nameč popolnoma na tleh. Zato bi Anglia rada, da bi taki možje prišli na ministarske stolke, ki se razumejo na gospodarska vprašanja, kot n. pr. Kyriacos Varvareos, prejšnji vodja narodne banke. Ali premier, general Nicholas Plastiras, je vojak in je prisel pod nesrečni vpliv dveh mož, ki sta zadnjih par let postala skrajno reakcijonalna, to je nasprotina novemu delovanju in željam večine; tudi sta se v govorih mejnih strinjala z varnostnimi bataljoni, ki so igrali tako žalostno vlogo med časom nemškega zasedanja. Ta dva moža sta gen. Gonatas in gen. Tassas. Vsled nujnih temnih spletnih je moral Pericles Rhallis odpovedati notranjem ministruštvi. Plastiras pa je naravnost prisilil regenta, da ga je imenoval za notranjega ministra in da je bil gen. Vlachos imenovan za varnostnega podstajnika. Ti kaj tedni.

Slopošno se pričakuje, da bo tudi Turčija kakor tudi Egipt napovedala vojno Nemčiji in Japonski in doda vodilne strateške zaloge, ker gotovo ne uga in bo do konca v rokih. Znajo je, da so bile ameriške zaloge poslane v Grčijo pod pogojem, naj se razdelijo med vse prebivalstvo enako, brez ozira na politične stranke, na rednost in veroizpoved. Splošno se pričakuje, da bo tudi Turčija kakor tudi Egipt napovedala vojno Nemčiji in Japonski in doda vodilne strateške zaloge, ker gotovo ne uga in bo do konca v rokih. Znajo je, da so bile ameriške zaloge poslane v Grčijo pod pogojem, naj se razdelijo med vse prebivalstvo enako, brez ozira na politične stranke, na rednost in veroizpoved. Splošno se pričakuje, da bo tudi Turčija kakor tudi Egipt napovedala vojno Nemčiji in Japonski in doda vodilne strateške zaloge, ker gotovo ne uga in bo do konca v rokih. Znajo je, da so bile ameriške zaloge poslane v Grčijo pod pogojem, naj se razdelijo med vse prebivalstvo enako, brez ozira na politične stranke, na rednost in veroizpoved. Splošno se pričakuje, da bo tudi Turčija kakor tudi Egipt napovedala vojno Nemčiji in Japonski in doda vodilne strateške zaloge, ker gotovo ne uga in bo do konca v rokih. Znajo je, da so bile ameriške zaloge poslane v Grčijo pod pogojem, naj se razdelijo med vse prebivalstvo enako, brez ozira na politične stranke, na rednost in veroizpoved. Splošno se pričakuje, da bo tudi Turčija kakor tudi Egipt napovedala vojno Nemčiji in Japonski in doda vodilne strateške zaloge, ker gotovo ne uga in bo do konca v rokih. Znajo je, da so bile ameriške zaloge poslane v Grčijo pod pogojem, naj se razdelijo med vse prebivalstvo enako, brez ozira na politične stranke, na rednost in veroizpoved. Splošno se pričakuje, da bo tudi Turčija kakor tudi Egipt napovedala vojno Nemčiji in Japonski in doda vodilne strateške zaloge, ker gotovo ne uga in bo do konca v rokih. Znajo je, da so bile ameriške zaloge poslane v Grčijo pod pogojem, naj se razdelijo med vse prebivalstvo enako, brez ozira na politične stranke, na rednost in veroizpoved. Splošno se pričakuje, da bo tudi Turčija kakor tudi Egipt napovedala vojno Nemčiji in Japonski in doda vodilne strateške zaloge, ker gotovo ne uga in bo do konca v rokih. Znajo je, da so bile ameriške zaloge poslane v Grčijo pod pogojem, naj se razdelijo med vse prebivalstvo enako, brez ozira na politične stranke, na rednost in veroizpoved. Splošno se pričakuje, da bo tudi Turčija kakor tudi Egipt napovedala vojno Nemčiji in Japonski in doda vodilne strateške zaloge, ker gotovo ne uga in bo do konca v rokih. Znajo je, da so bile ameriške zaloge poslane v Grčijo pod pogojem, naj se razdelijo med vse prebivalstvo enako, brez ozira na politične stranke, na rednost in veroizpoved. Splošno se pričakuje, da bo tudi Turčija kakor tudi Egipt napovedala vojno Nemčiji in Japonski in doda vodilne strateške zaloge, ker gotovo ne uga in bo do konca v rokih. Znajo je, da so bile ameriške zaloge poslane v Grčijo pod pogojem, naj se razdelijo med vse prebivalstvo enako, brez ozira na politične stranke, na rednost in veroizpoved. Splošno se pričakuje, da bo tudi Turčija kakor tudi Egipt napovedala vojno Nemčiji in Japonski in doda vodilne strateške zaloge, ker gotovo ne uga in bo do konca v rokih. Znajo je, da so bile ameriške zaloge poslane v Grčijo pod pogojem, naj se razdelijo med vse prebivalstvo enako, brez ozira na politične stranke, na rednost in veroizpoved. Splošno se pričakuje, da bo tudi Turčija kakor tudi Egipt napovedala vojno Nemčiji in Japonski in doda vodilne strateške zaloge, ker gotovo ne uga in bo do konca v rokih. Znajo je, da so bile ameriške zaloge poslane v Grčijo pod pogojem, naj se razdelijo med vse prebivalstvo enako, brez ozira na politične stranke, na rednost in veroizpoved. Splošno se pričakuje, da bo tudi Turčija kakor tudi Egipt napovedala vojno Nemčiji in Japonski in doda vodilne strateške zaloge, ker gotovo ne uga in bo do konca

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljeni leta 1891

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891

Izhaja vsak torek in petek

Izdaja in tiska:

EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W.Cermak Rd., Chicago 8
Telefon: CANAL 5544

Issued every Tuesday and Friday

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W.Cermak Rd., Chicago 8
Phone: CANAL 5544

Subscription:

Za celo leto	\$4.00	For one year	\$4.00
Za pol leta	2.00	For half a year	2.00
Za četr leta	1.25	For three months	1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo		Chicago, Canada and Europe	
Za celo leto	\$4.50	For one year	\$4.50
Za pol leta	2.25	For half a year	2.25
Za četr leta	1.50	For three months	1.50

Dopisnik so prošen, da dopise pošlje vedno malo preje, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvo najkasneje do petka zjutraj prejšnji teden. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopis uredništvo ne vraca.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, da kedaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

RAZMERE V POVOJNEM SVETU

Ko bodo utihni topovi na bojnih poljih in bo proglašen mir, se bo svet oddahnil od strašne morije. Kaj potem? Milijoni mož in fantov ter precejšnjih del tudi žensstva, ki zdaj služi v vojski vseh narodov in držav, bodo vsi veseli, da je uničujoče vojne konec. Vračali se bodo domov z vsemi mogočimi bridkimi izkušnjami, obenem pa z upanjem, da jih doma čaka boljša bodočnost, primerna priložnost za zadovoljivo življenje. Da bo to vsaj deloma mogoče, bo treba v vseh deželah ustvarjati dobre gospodarske razmere, katere bodo dajale večeranom vseh dežela priložnost do dela in zasluga. Ali bo mogoče take razmere ustvariti v vseh deželah, je seveda težko odgovoriti. Potreben pa bo, ker če takih razmer, vsaj nekaj, ne bo, bodo v raznih deželah gospodarske in socialne težave. Možnost za obstoj je najglavnnejša zadeva za vsakega državljanina. Če te ni in je ne morejo državljanji najti po lepem potu, jo začeno iskati na druge načine in ti načini so običajno nemirni in viharni.

Stari načini svetovnega gospodarstva so priveli svet v zmede. V teh zmedah so se rodile nove miselnosti, ki so vodile v fanatizem in ta je potegnil končno ves svet v krvavo klanje, ki še vedno traja. Da bi le nekateri mednarodni kapitalisti grabili profite, sto in sto milijonov delavcev po svetu pa naj bi živelio pasje sužensko življenje — ti načini so doživelj svojo dobo in svet bo treba postaviti na čisto nove gospodarske temelje. Treba bo takega reda, ki bo urejalo ravnovesje med bogatimi in revnimi, ali pa bodo težave.

Na splošno se zelo mnogo govori o uredbah povojnega sveta. Za enkrat se v glavnem posveča pozornost raznim razmejitvam, za tem pa sfornim mejam raznih velesil, v katere bodo spadali razni narodi in države in bodo odvisne gospodarsko in politično od takih glavnih velesil, v katerih sferah bodo. To bo nekak nov mednarodni politični red. Kako se bo v tem redu izhajalo, bo mogla odgovoriti le bodočnost. Stari mednarodni politični red ni mogoč več, zato je treba novega reda. Bo to poizkušnja, ki se bo mogoče obnesla, mogoče pa tudi ne.

V tem novem političnem mednarodnem redu bodo nastale nove gospodarske in socialne razmere. Te se bodo razlikovale med seboj, kakor so se doslej. Na splošno se pričakuje, da bodo gospodarske in socialne razmere po vseh deželah za delavce in male ljudi boljše, kakor so bile do sedaj. Delavstvo v tej vojni nosi veliko odgovornost za zmago. Proizvodnja, ki je odvisna od delavcev, se mora nadaljevati s polno paro, da ima vojska tega ali onega naroda dovolj orožja in municije. Delavci v tovarnah so prav tako važni za vsako deželo, kakor so važni vojaki na fronti. Amerika je s svojo proizvodnjo uspešna le zato, ker delavstvo dela, da je dovolj orožja in municije. Zato tudi zmaguje. Delavstvo se tega zaveda in marsikaj mirno prenasa, ker ve, da je to potrebno za dosego zmage. Po zmagi bo začelo pa tudi delavstvo govoriti. Svet bo treba obnoviti. Privatna velepodjetja že sedaj delajo načrte, kako bodo obratovala po vojni. Računajo z visokimi profitti. So pač navajena tako. Ampak delavstvo ne bo zadovoljno, da bi le velekapitalistična podjetja žela mastne dobice, samo pa bi živelio iz dneva v dan, iz rok do ust. Delavstvo bo zahtevalo svoj delež. Tudi tega se zavedajo premnogi.

Na splošno torej je pričakovati, da bo v povojni dobi delovno ljudstvo v vseh deželah pridobilo. Delavstvo bo bolj socialno zaščiteno, kakor je bilo. Imelo bo več socialnih pravic, kakor jih je imelo do sedaj. Socialna oskrba bo v vsaki deželi povečana. Delavci bodo bolje plačani, kakor so bili. Dostop bodo dobili do širših ugodnosti, kakor so jih pa imeli v preteklosti. Vse to bo vodilo v svetu na splošno v nekak socialni kolektivizem. Ljudstva bodo več in več zahtevale od države, slednja pa bo primorana to odgovornost sprejeti, pa bo zahtevala s tem tudi zase večje

pravice in oblasti. Na prvi pogled se zdi vse to nekam sijajno in boljše, kakor je bilo v preteklosti. Ali bo?

Boljše ali slabše bo pa odvisno od drugih okoliščin, ki se bodo pojavljale iz krogov raznih vplivov bodočih velesil. Kakšni vplivi bodo to? Zamislimo se lahko v svet, ki bo razdeljen v nekako tri kroge vplivov velesil. Na vzhodu in daleč tja v Azijo bo segal ruski vpliv. V tem okviru ali krogu bo prevladoval kolektivni gospodarski in socialni red, ki je komunističen. Na zapadu bo Evropa, gotov del Amerike, Indija pa tudi del Azije in Afrika pod vplivom Anglije. Ameriški kontinent, nekateri drugi deli sveta in velik del Azije bo pod vplivom Amerike. Anglo-ameriški gospodarski sistem bo ostal pod vplivom liberalnega kapitalističnega reda. Važno posredovalno vlogo bo igralo vmes krščanstvo. Tako bodo v svetu tri glavne sile. Med prvima dvema bo morda tekma. Krščanstvo bo, kakor doslej, opozarjalo obo na pravičnost in poštenost. Ali ga bosta poslušala? V preteklosti ga nista, zato sta žela obo, kar sta sejala, namreč vihar. Tudi v bodočnosti najbrž ne bo drugače. Na kratko se da označiti bodočnost sveta najbolje z našim domaćim rekom: "Kakor si bo svet postjal, tako bo spal."

NOVICE IZ RAGHABPURJA

Indija.

Naši 5 misijonskih postaj — Bošonti, Khari, Morapai, Raghapur in Satkhira — so se še pri življenju. Bilo je sprememb pri osebju, bilo je težav in jih še bo, a delo gre naprej. Vojne razmere so — hvala Bogu, da se še preveč ne pozna. Najhujš je, ker ni naraščaja od doma. Toda tisti ki so — bracio, in se ne dajo tako hitro ugnati v kozji rog.

Tako tudi raghabpurski misijonar, ki Vam piše tele 'novice', še ne misli uiti s 'fronte'. Med vojno je končal zidavo šole, zaseče se poprej. Na starih temeljih je postavil nov skromen samostan za domače sestre, s kuhinjo. V okrožju pa je nekaj vasi dobitilo nove, zracne in svetle kapeli, vse iz prsti.

Bližina velemesta — Raghapur meji proti severu na dve kalkutski fari — se deželi z ozirom na kakšne prometne prednosti čisto nič ne pozna. Cestraghabpurski kot sploh nima. Najbolj uporabno prometno sredstvo so izdelbena palmo debla. Misijonarji rabimo lastne čolne, iz deski zbitje, ki jih je treba porivati z bambusom. Zanje je treba plačati takso kot za kakšen avtomobil.

V suhi dobi pa treba največ peč čez polja, če ni kdaj tako srečen, da ima konjiča. Fred leti je Raghapur, največ po zalogi ameriškeς dobrotnice, dobit konja, pa ga je bilo treba — pač po zaslugi vojne draginje — pred mesec dni s težkim srcem prodati. Konj ni kolo, da ga odložiš ko ti ne rabi. Grize in hrusta, da je — veselje. Ko bo s financami lažje, bo seveda treba spet enega poiskati.

Najbrž Vas zanima kako smo lansko leto tu v Raghapurju pomagali, da omilimo lokato: poceni smo prodali in razdalj okrog 80 ton riža (samo najpotrebnjšim); mleka za dojenke 20.000 racij; oblike skoraj 8000 kosov; razdelili smo 15.714 kosil; da ta skuhamo, smo porabili 15 ton goriva. — Zaraveže je bil odprt misijonski dispanzer, bolnikom smo še vrh te zastonj delili kinin, čaj, barley in na tisoče raznih 'pills', poleg miločine v gotovini tistim, ki niso zmogli pokopati domačih, ali se jim je hiša na glavo podirala. Vprašali boste: 'Kje pa je Raghapur toliko denarja dobil?'... Odgovor je krafek: 'Bog ga je dal!' Danes (30. 6. 1944) je blagajna ne samo prazna, še okrog 200 rupij (\$60.00) deficit kaže bilanca.

V duhovnem oziru smo lansko leto navlčic težkim izgubam — umrl nam je petkrat več vernikov kot druga leta — še napredovali. Božja milost je bila na delu takoj, da imamo danes jateljicam za prijazne obiske pravice in oblasti. Na prvi pogled se zdi vse to nekam sijajno in boljše, kakor je bilo v preteklosti. Ali bo?

Boljše ali slabše bo pa odvisno od drugih okoliščin, ki se bodo pojavljale iz krogov raznih vplivov bodočih velesil. Kakšni vplivi bodo to? Zamislimo se lahko v svet, ki bo razdeljen v nekako tri kroge vplivov velesil. Na vzhodu in daleč tja v Azijo bo segal ruski vpliv. V tem okviru ali krogu bo prevladoval kolektivni gospodarski in socialni red, ki je komunističen. Na zapadu bo Evropa, gotov del Amerike, Indija pa tudi del Azije in Afrika pod vplivom Anglije. Ameriški kontinent, nekateri drugi deli sveta in velik del Azije bo pod vplivom Amerike. Anglo-ameriški gospodarski sistem bo ostal pod vplivom liberalnega kapitalističnega reda. Važno posredovalno vlogo bo igralo vmes krščanstvo. Tako bodo v svetu tri glavne sile. Med prvima dvema bo morda tekma. Krščanstvo bo, kakor doslej, opozarjalo obo na pravičnost in poštenost. Ali ga bosta poslušala? V preteklosti ga nista, zato sta žela obo, kar sta sejala, namreč vihar. Tudi v bodočnosti najbrž ne bo drugače. Na kratko se da označiti bodočnost sveta najbolje z našim domaćim rekom: "Kakor si bo svet postjal, tako bo spal."

kakor tudi tistim, ki ste se me spomnili pismeno. Srčna vam hvala vsem.

Bolnikov imamo več. Vsem želim ljubega zdravja.

Od vojakov se je vrnli vsem dobro poznani T/Sgt. John Trunkel, sin od Mr. in Mrs. Anton Trunkel. Služil je v armadi štiri leta. Dal Bog, da bi že skoraj bilo konec te strašne vojne, da bi se naši sinovi vrnili k svojim dragim.

Pozdrav vsem naročnikom in bralecem tega lista.

Mrs. Johanna Artac.

EDINOSTI JE TREBA!

Frederick, Colo.

Ko prebiram razna poročila iz starega kraja, pa tudi razno drugo pisanje glede sedanjih razmer v naši stari domovini, mi pride na misel tista stara ribniška pripovedka, kako je mož peljal zeljnate glave na trg, pa se mu je na klancu voz prevrnil. Glave so se zatrkljale dol po hrubo vsaka v svojo stran. Ribničan je odpri usta in gledal za njimi, nazadnje je pa vzkliknil: "Presneto ne bodo, pa je vendarle res, da ima vsaka glava svojo pamet!"

Naši ubogi rojaki v stari domovini so, kakor posnemamo iz raznih poročil, popolnoma zbegani in razcepljeni. Sosed je proti sosedu, brat proti bratu, sin proti očetu, oče proti sinu. Nekateri so pri partizanih, drugi pri četnikih, tretji pri takovih belih gardi ali pri domobrancih. Drug drugemu so največji sovražniki, vendar pa meni vsak misli, da je edino njegova skupina infantrov, ki je bil zadet. To skupino je Lt. Gazvoda hitro preuredil in uporabil pri svojem obrambnem načrtu.

"Pod njegovim neustrašnim vodstvom so možje pregnali sovražnika iz poslopij, ujeli sedem ujetnikov in ustavili ter pokačili neko sovražnikovo vozilo. S tem, da je poročnik Gazvoda urno prodiral naprej, so bili naši tanki, ki so tudi prodirali naprej, od strani zavarovanji pred sovražnikovimi pehotnimi četami, ki so se nahajale kakih 100 jardov proč na obeh straneh. Lt. Gazvoda je šel naprej s svojimi možmi in tako poskrbel za varstvo naših tankov. Njegovi mirni krvi in osebni neustrašenosti se je zahvaliti, da se je tisti podvzetje za nas končalo ugodno."

Frances Gazvoda.

LEPA DOMAČA PESMICA

LT. ALBERT GAZVODA ODLIKOVAN

Chisholm, Minn.

Lt. Albert Gazvoda, sin družine Mr. in Mrs. Joe Gazvoda iz 331 Fifth St. S. W., Chisholm, Minn., je bil odlikovan z medaljo armadne srebrne zvezde za svojo hrabrost v boju. Pokazal je neavadno prisotnost duha in neustrašenost, ko je vodil svoj oddelek v boj blizu nemške meje preteklega decembra meseca.

Njegov oddelek je bil poslan, da pomaga nekemu drugemu oddelku pri zavzetju gotove dolžine neke ceste. Kljub temu, da je sovražnik obstreleval ti kraj z možnari, topovi, strojnici in puškami je Lt. Gazvoda svoje može vodil naprej. Tedaj je bil drugi poročnik; prvi poročnik postal pri dogoku, ob isti priliki, ko je prejel svojo medaljo. Ko je dospel na svoj cilj, je organiziral obrambo z možni neke pethotne stotnije, ki je tudi sodelovala pri tem podvzetju.

"Ce tudi je bil sam in njegov možje pod neprestanim sovražnikovim ognjem," pravi uradno poročilo, "je vsled hitrega nastopa poročnika Gazvoda pri organiziranju obrambe za omenjeni del ceste desno krilo čete imelo priliko braniti in se prizavati za naskok na Obergeich, glavno središče odporja. Sovražniku se je posrečilo pokvariti naš razdejalec tankov. Neka naša skupina infantrov, je zgubila svojega povelenika, ki je bil zadet. To skupino je Lt. Gazvoda hitro preuredil in uporabil pri svojem obrambnem načrtu.

"Pod njegovim neustrašnim vodstvom so možje pregnali sovražnika iz poslopij, ujeli sedem ujetnikov in ustavili ter pokačili neko sovražnikovo vozilo. S tem, da je poročnik Gazvoda urno prodiral naprej, so bili naši tanki, ki so tudi prodirali naprej, od strani zavarovanji pred sovražnikovimi pehotnimi četami, ki so se nahajale kakih 100 jardov proč na obeh straneh. Lt. Gazvoda je šel naprej s svojimi možmi in tako poskrbel za varstvo naših tankov. Njegovi mirni krvi in osebni neustrašenosti se je zahvaliti, da se je tisti podvzetje za nas končalo ugodno."

Frances Gazvoda.

LEPA DOMAČA PESMICA

Joliet, Ill.

Najprej naj povem, s kakičem veseljem prebiram vsako številko m

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, (16) Colo.
 2. podpredsednik: Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
 Tajnik: Anthony Jersin, 4878 Washington St., Denver, (16) Colo.
 Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, (16) Colo.
 Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Thomas J. Morrissey, 1934 Forest St., Denver, (16) Colo.
 2. nadzornik: Mike Popovich, 1848 Grove St., Denver, (16) Colo.
 3. nadzornik: Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
 2. porotnika: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
 3. porotnik: Vincent Novak, Box 492, Ely, Minn.
 4. porotnik: Joseph Godic, 10215 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio.
 5. porotnik: Candid Girmek, 9537 Ave. M, So. Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanek Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošče za sprejem v odraški oddelki, spremembe zavarovalnine, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošljite glavnemu tajniku na zahtevo vse pojasnila in potrebitne liste.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

VAŽNO URADNO NAZNANILO IZ GL. URADA ZSZ

V skladu z željami vlade Zedinjenih držav in regulacijami tukaj se potovanja, omejitve meddržavnega potovanja približno 30 delegatov (torej nad 60% delegacije prihodnje konvencije), je gl. odbor Zapadne Slovanske Zveze, na zadnji polletni redni seji gl. odbora, ki se je vrnila v mestu in okraju Denver, v državi Colorado, dne 27. januarja 1945, v smislu pravil, točke 32 naših pravil, soglasno odobril in sprejel sledečo resolucijo:

KER pri polletni seji gl. odbora se je gl. odbor počutil dolžnega sodelovati z vladom Zedinjenih držav glede odredbe potovanja prihodnje konvencije, zato je bilo soglasno sklenjeno, da 12. redna konvencija Zapadne Slovanske Zveze se premesti iz mesta Cleveland, države Ohio, v mesto Pueblo, državo Colorado, in da omjenjena konvencija bo uradno otvorjena dne 27. avgusta 1945 ob deveti uri polodne v rečenem mestu in nadaljuje tokio časa, dokler ne bodo vse opravila konvencije dokončana in zaključena. Nadalje bodi sklenjeno, da to resolucijo se predloži članstvu Zapadne Slovanske Zveze v smislu točke 53 naših pravil.

Tajniki (ce) krajevnih društev se prosijo, da prečitajo to resolucijo na prvi prihodnji redni seji društva, in, ako je Vaše društvo proti sprejemu zgornjše resolucije, pošljite v obliki spisane resolucije protest na gl. tajnika v teku tridesetih dni po zadnji objavi.

LEO JURJOVEC, gl. predsednik
 ANTHONY JERŠIN, gl. tajnik.

IMPORTANT OFFICIAL NOTICE FROM THE OFFICE OF THE WSA

In accordance with the wishes of the United States Government and the regulations relating to travel, eliminating interstate traveling of approximately thirty delegates, (being over 60% of the members of the next convention), the Supreme Board of The Western Slavonic Association, at its regular semi-annual meeting, held in the City and County of Denver, in the State of Colorado, on the 27th day of January, 1945, in accordance with Section 32 of our by-laws, unanimously adopted the following resolution:

WHEREAS, at the semi-annual meeting of the Supreme Board, it was the sense of said meeting and so voted that the 12th regular National Convention of The Western Slavonic Association be transferred from the City of Cleveland, in the State of Ohio, to the City of Pueblo, in the State of Colorado, and that said Convention assemble on the 27th day of August, 1945 at the hour of 9:00 A. M. in said City and to continue until all business of the Convention has been concluded. Be it further resolved that this resolution be submitted to the membership of The Western Slavonic Association in conformity with Section 53 of our by-laws.

The secretary of each subordinate lodge will please read this resolution at the first regular meeting of the lodge, and, if your lodge is against the adoption of the above resolution, send to the Supreme Secretary, within thirty days of last publication, a written resolution protesting the adoption thereof.

LEO JURJOVEC, Supreme President
 ANTHONY JERSIN, Supreme Secretary.

MINUTES

OF THE ANNUAL MEETING OF THE SUPREME BOARD OF THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

(Continued)

Report of the Chairman of the Supreme Board of Trustees

Your Board of Trustees desires to extend to the officers and members of The Western Slavonic Association its heartiest congratulations for their wonderful accomplishments during the year of 1944. The record discloses an excellent gain in membership, a strong financial advancement and a state of solvency, equal to, if not greater than any fraternal associa-

tion in the United States. This is a record of which you may well be proud.

The year 1945 brings many problems for your Officers and Board. They can readily be solved with your help and continued cooperation. Knowing that we will attain this, we face the future with the abiding conviction that your society will during the coming year PROGRESS in membership, financial advancement and a state of

solvency, equal to, if not greater than any fraternal association.

We must devote the major part of our efforts to the juvenile department and we ask that the officers of the various lodges give our fine youngsters and those outside our organization their special attention. The history of fraternalism offers ample proof that if we get them young and inculcate our youth with the principles of fraternalism as expounded by the The Western Slavonic Association, the problem of sustaining membership will solve itself.

Our war tool has not been great and we give thanks to Divine Providence for the favors that he has bestowed upon us in protecting our brothers in the Armed Forces from death and serious injury.

We sincerely hope that the officers of subordinate lodges will do everything in their power to keep down suspensions. Please remember that suspensions lead to loss of membership and financial loss, not only to your organization but to the suspended or lost member as well.

Therefore, to keep your lodge in tip-top shape, keep down suspensions.

With best wishes for a PROGRESSIVE year, I remain Fraternally yours,

Thomas J. Morrissey.

Report of the Chairman of the Board of Trustees was unanimously adopted.

Brother Mike Popovich, 2nd Trustee, coincides and is in complete agreement with the report of the Chairman of the Board and adds that the books, bonds and other valuable documents of the Association, have been audited and examined and found in the excellent condition. He further states that he is happy and proud of being a member of the Supreme Board of Trustees of such splendid organization as is our Association. All these facts inspired him to work and boost for the Association in the past and promises that he will be most happy to continue his activities for our Association also in the future. The Supreme Secretary commends brother Popovich for enrolling many new members while in South Chicago and in the past few years in our home town and thereby assures him that the entire Board appreciates his outstanding work in procuring new members.

Report of the 2nd Trustee was unanimously adopted.

Brother Anton J. Rupar, 3rd Trustee, sent in the following report:

Gentlemen:
 Again this year I am asking to be excused from attending the semi-annual meeting of The Western Slavonic Association's Supreme Board.

It is impossible for me to be granted a leave of absence for the scheduled meeting. Our company is now producing war materials, therefore, we are working seventy-two hours a week. Because of the manpower shortage it is difficult to be given a leave except during an emergency. I do know you will understand my situation.

I would enjoy seeing and working with you all once again, but since that is not possible please accept my sincerest wishes for a successful meeting.

Fraternally yours,

Anton J. Rupar.

Report of the 3rd Trustee was adopted and brother Rupar excused for his absence for which he gave a sufficient and good reason.

The Board unanimously agreed to buy 1946 calendars similar to the 1945 calendars and in the same quantity.

The application for special benefit of brother Joseph Jartz, member of Cleveland Lodge No. 23, was approved for \$25.00. Said brother sustained serious injuries and burns in the catastrophe which occurred in Cle-

vland, Ohio on Oct. 20, 1944.

Recommendation by the Western Lodge No. 16 to discontinue the notices of illness or injury cards could not be acted on because it is in direct conflict of our by-laws and also it is very important and essential to continue as a matter of better check on the members who become sick or disabled.

Report from brother John J. Rich, editor of our official organ, was read and after a lengthy discussion, in view of the fact that this is a convention year, the board decided that we continue with our present set up until the convention and if the convention sees fit to change it to twice a month instead of 4 times a month it will have full power and authority to do so.

The Supreme Secretary was empowered to again disburse \$25.00 for the American Red Cross when this community will have the next drive.

In accordance with the orders of the Office of Defense Transportation which prohibits conventions of 50 or more members, the board, after deliberation and careful discussions, decided that the next convention shall be transferred from the City of Cleveland, Ohio to the City and County of Pueblo, Colorado, under the following resolution:

"WHEREAS, at the semi-annual meeting of our Supreme Board, it was the sense of said meeting and so voted that the 12th regular National Convention of The Western Slavonic Association be transferred from the City of Cleveland, in the State of Ohio, to the City of Pueblo, in the State of Colorado, and that said convention assemble on the 27th day of August, 1945 at the hour of 9:00 A. M. in said City and to continue until all business of the Convention has been concluded. Be it further resolved that this resolution be submitted to the membership of The Western Slavonic Association in conformity with Section 53 of our by-laws."

The above resolution was presented by brother Morrissey, duly seconded and unanimously adopted by the entire board.

It will eliminate traveling of over 60% delegates and supreme officers because the majority of the membership resides in Colorado. Therefore the Supreme Board acted in good faith in helping the war effort and eliminate as much traveling from one state to another as possible.

It is noted that brother Robert Kominsky, member of Slovenska Edinost Lodge No. 38, did not report sick to the lodge as specifically provided in our by-laws, Section 223, therefore, the supreme board cannot approve any benefits for his last sickness.

Sister Mary Kogovsek, president of Slovan Lodge No. 3, at Pueblo, sent in her greetings and urges the membership to work and boost for our wonderful organization. She stated that it is easy to get new members for her lodge and our Association; that people were even happy when she called on them to enroll their children and have treated her nicely. The Secretary commends Mrs. Kogovsek for her splendid activities for enrolling over 100 new members in the past two years and recommends that the Association buys her a folder for applications and certificates. The entire board coincides with this recommendation and instructs the secretary to buy her said folder.

The Supr. Board deliberated in regard to the membership campaign for this year and finally decided that we have another campaign beginning Jan. 1, 1945 and ending December 31, 1945; the name of the cam-

paign is "YOUTH"; and the bralo in razdejalo še tisto, kar so prvi pustili. Če so imeli čas, so podminirali in razstrelili javna poslopja in javne naprave, kot so napravili v krajih Levoca in deloma Bardejov in Poprad, kjer so poginali v zrak tudi posloji za električno silo. Podobno so opustošili okolico Bratislav in Nove Zamky.

"V zahodni Slovaki je med množicami, ki odhajajo proti zapadu, največ Ogrov. Žene, otroci, stari ljudje in cele družine se pomikajo v enem samem brezkončnem toku proti Nemčiji. Dežela jih sprejema ledeno mrzlo. Polja in ceste po južni Slovaki so pokrite s konjskimi trupli, ptiči s trupelci 150 otrok, ki so zmrznili do smrti v eni sami ledeno mrzli noči.

"Nizka morala nemških in ogleških vojakov se vidi iz tega, da skušajo prodati ne samo tisto, kar so naropali in ne mo-

rejo sproti uporabit, ampak tudi stvari, ki so lastnina armade, kot samokresi, vojaške odeje in vsakovrstni drugi predmeti.

"Med tem pa bratislavski radij, ki je v oblasti naziv, tolazi domačine, da je vojna pač kruta in da morajo stisniti zabele in sprejeti vse kar pride ter ohraniti svojo zvestobo nazijem naklonjeni vladu."

TO JE PA NEKAJ DRUGEGA . . .

Janecek: "Predstavljaj si, da je padel neki dečko v lužo; vsi dečki so se mu smeiali in se norčevali iz njega, samo jaz ne . . ."

Mama: "To je bilo lepo od tebe, Janecek!"

Janecek: "— namreč oni dečki, ki je v lužo padel, sem bil jaz!"

KRASNA ZGODOVINSKA SLIKA

Velikost 16½x12½

Slika stane \$1.50 brez pošiljatvenih stroškov.

Pošiljatveni stroški plača vsak prejemnik sam, ko se mu dostavi sliko po Expressu. To naj vsak, ki bo naročil sliko, vzame na zmanj. in dokler zaloge traja z njimi lahko posrečemo cim, ki si jo želite.

Naročilu je treba dati potrebni znesek in ga poslati na:

AMERIKANSKI SLOVENEC
1849 W. Cermak Road,
Chicago, Illinois

NOVI KRASNI KRIŽI

Vsem onim, ki so zadnje čase naročali križe, ki se rabijo za previdenje bolnikov, sporočamo, da onih krijev, ki smo jih do pred kratkim prodajali po \$2.50

nimamo več.

Posečilo pa se je nam nobiti, toda le omenjeno število novih druge vrste sličnih krijev, ki so narejene mnogo lepši in ne vlti, kakor do sedanji, pa pa narejeni iz lepega orehovega lesa, z lepim pozlačenim bronastim križem, ki so dosti lepši in mnogo bolje in načančneje izdelani, kakor prejšnji. Ti križe istotako vsebujejo vse pripravo, ki se rabi ob času previdenja bolnikov in so na-

rejeni da se križ odpre, kakor predalček in znotraj so spravljene svečke, steklenička za blagoslovljeno vodo in ptiči. Ti križe so lepi, ko se jih zapre za obesiti na steno in ga kadar ga ne rabite imate na steni kot križ, ki je pravi kras za vsako katoliško hišo.

Teh krijev ni mnogo v založbi. Kdor ga želi naj ga nemudoma naroči, ker prav gotovo bodo v kratkem pošljeni.

STANEJO S POŠTNINO SAMO

\$3.50

Naročila je poslati na:

KNJIGARNA AM. SLOVENEC
1849 W. Cermak Road,
Chicago 8, Illinois

Dušica - Rožamarija

— Agnes Günther —

"Čemu ne pridete, Harro, v mojo dvora stebrov, ako ste že končali?"

"Nisem hotel motiti, gospa, saj niste bili sami!"

"O, bila sem popolnoma sama!"

Harro pogleda dušico tako prodirno, da ta temno zardi. Nato odhiti domov ter se poslovi od otroka le z resnim pogledom. Ta pa krikne s svojim najvišnjim glasom: "Dal si mi častno besedo, da tega nikdar ne po-rečeš!"

"Ali sem kaj rekel, majhna gospodična? Misliš pa vendar smem, kar hočem?"

"Ljubi Harro, pridite danes sem; četudi šele proti večeru! Včeraj ste povzročili ne-srečo." Tako mu piše gospa Hardenstein naslednjega jutra.

Harro pride v Brauneck že ob mraku, toda dušica mu ne priteče naproti. Sprejme ga gospa Hardenstein, ki je vsa zarde-la v obraz, z besedami:

"Lahko takoj pospravim svoje stvari, Harro! Pri tem otroku si ne vem več pomagati! Niti dotaknila se ni jedil in ni je do tega pripraviti ne z dobrimi ne s stro-gimi besedami. Je ta otrok trmast! V svojem življenju še nisem videla tako trdovratne osebice. Zagrozila sem ji, da odidem. Potem pa pride Miss Whart, mi je od-govorila, kot bi ji bila ljuba kot druga. In jaz sem si že domišljevala . . ."

Harro odhiti mimo gospe Hardensteinove. Dušica sedi na svojem stolu, drži Sne-gulčico v naročju in se ne gane. Sivobledo revico ogovori Harro:

"Dušica, čemu žalostis gospo Harden-stein?"

"Saj sem tudi jaz žalostna!"

"To vidim. In dozdevno tako hudo ža-lostna, da ne moreš niti pozdraviti svojega prijatelja. Mar naj zopet odidem?"

"Lahko, saj vendar vse nič ne pomaga!"

"Ali naj zares? . . . Mar veš, če še sploh kdaj pridem?"

Zdaj dušica vstane in udari z nožico. "Jaz nočem več ubogati! Storila bom, kar sama hočem! Tepsti me ne smete!"

"Dušica, čemu naju žališ? — Gospo Hardenstein, ki ti je izkazala samo ljubezen — in mene?"

"Mene so žalili!"

"Kdo je to storil?"

"Ti! — Ti si me pogledal in obenem mi-sil: glej jo, zlagala se je!"

"Ako želiš, da s teboj ravnam kot s pa-metno damo, se moraš primerno obnašati! Poslal sem te bil h gospe Hardenstein, ki je bila sama in ti si se vrnila ter rekla, da je nekdo pri njej!"

Medtem pritegne gospa Hardenstein otroka k sebi, ki se pa močno upira.

"Dušica!" jo ogovori prvič prav nežno in ljubezni. "Kdo pa bi naj bil pri meni?"

Kar prešine nekaj otroški obraz. Izne-nada objame dobro gospe Hardenstein ter ji nekaj prišepne. Harro pa zre skozi okno. Ko se zopet ozre po otroku, sedi ta na kole-nih gospe Hardenstein, ki poljublja s solz-nimi očmi otroške zlate kodre in blelo ro-čico dušice. Potem vstane ter si obrise oči. "Harro, princesa je zopet pridna in bo zdaj popila mleko. Nato gre v posteljico. Pojdite medtem v mojo sobo, Harro! Jaz pri-dem kmalu za vami!"

Harro odide ter se izprehaja med stebri, ki so že bili izgubili svoje smešne hlačice. — Ta razpolovljeni strop vzbuja posebno njegovo zanimanje. Plakajoči angeli, pe-ščena ura, veliki venci! — Okrogel angel-ček z dolgimi kodri se obupno joka in ima celo žepni robec! —

"To je objokana družba tu gori! — V tem starem zidovju se je prelivalo vse pre-več solz in nekaj jih je pač obviselo tudi na stenah. Návezadnje je res dobro, ako sta-ro zidovje ne stoji predolgo! —" Tako raz-mislja Harro, kar se prikaže gospa Hardenstein ter ga nagovori:

"Pustila sem vas dolgo čakati! Razmiš-

ljate o tej žalostni družbi tu gori? — Jaz sem se tudi že čudila! To je zares čudna hiša! Radi tega tudi teh hlačic mojim prednicam ne zamerim več. Torej, Harro! Vsa ta žalost je veljala Vam!"

"Tako? Meni?" —

"O, Harro! — Kako je to žalostno in an-gelček tu gori ima mnogo čuta za dosto-jnost! Ta z žepnim robcem! Ali se niste ču-dili tem zgodbam? Ženi, ki je šla po stop-nicah navzdol do sredine zemlje?" —

"In rastlinici: 'nikdar več' in: ptičku 'nikdar več!', reče Harro. "Je pač pesniško nadarjen otrok!"

"O, Harro, kako je vse to pripovedovala s svojim visokim nežnim glasom, ki zveni ko struna! — Moj Bog, kako je to doneolo — 'nikdar več'!" — Morala sem oditi k svo-jemu lastnemu — 'nikdar več'!"

Zdaj je vzela sliko z svoje mize in jo po-ložila predse. Nakar je zopet začela:

"Harro, ta soba je nekdaj prav gotovo bila mrtvaška kapela! — Toda to ne spada sem. — Ne vem, kako naj vam opisem bli-zino nečesa nežnega. Tako svečano in lahko mi je bilo postalo pri srcu! — Čemu bi ne stanovala v mrtvaški kapeli, če je moje srce samo tudi mrtvaška kapela? — Da!

— In potem sem se vrnila. Medtem pa je morala malčica pogledati v sobo. Ne zah-tevajte od mene, da vam povem, kaj mi je zaupala! Vendarle nisem bila sama! — Za trenutek je zavildaala popolna tišina v sobi, iz katere nikdar ne ginejo sence, naj solnce še tako lepo sije. Kar nadaljuje gospa Hardenstein:

"Dovolj o meni! Jaz ostanem tu, dokler me ali ne vržejo ven ali pa ni moja naloga dovršena. Glejte vendar, ljubi Harro, kako se vse sklada: soba, otrok in jaz! Vi veste, da nikomur ne pokvarim niti urice po ne-potrebrem, vendar se senci ni mogoče iz-ogniti. — Ali je deklica, ki vidi duhove umrilih, zapisana smrti ali pa je nesrečni-ca, ki nosi v sebi nekaj tajinstvenega, pred-čemer se večina ljudi plaši. — Mar niste opazili, kako je zabledelo, kako so se spre-menile njene oči? Vi bi je ne smeli opogu-miti; nadaljuj, dušica! — Teh besed sem se zelo prestrašila. Otroka ne smemo v tem še potrditi!" —

Toda Harro vzklikne: "To nežno pesni-tev — naj bi vso zadušili. — Mar bi ne bi-la to največja krivica? —"

"Ko bi bili slišali dušico, Harro! — Ona ne mara več z nami živeti in hoče k onim s prožnimi, lahkimi koraki. Oh, pustite vendar mojo začarano princeso! Verujte mi, ako me hočete podpirati pri vzgoji otroka, morava vse te divje izrastke izrzati, sicer ne postane nikdar sposoben za življenje."

"Hočem se vaši modrosti popolnoma u-kloniti, gospa! Tudi sem pripravljen reči dušici, da sem ji storil krivico in da hočem biti v prihodnje v svojih mislih bolj previ-den. Rekel vendar nisem ničesar."

"Dušica ne bo zadovoljna, dokler tega ne storite."

V. Kako obhajajo praznike.

Popolnoma čisto sinje nebo! Golobi se solnčijo na obzidju. Izmed kamenja kuka-jijo prve rumene cvetke. Mart je pometel dvorišče, kot bi pričakoval preglednika. Šopek zvončkov, teh prijaznih pomladnih glasnikov, stoji na okenski polici v salonu. Čajnik se blešči v najsijnajnejšem svitu, svitki s preprogami so izginili. — Razvaline se pripravljajo na obisk dam.

Ze je pridržala kočija in Harro dvigne z nje svojo mlado damo. Njene oči žare. Saj vidi te razvaline prav za prav prvič, četudi so njene misli vsak dan tam.

"O, Harro, tvoj studenec! In kako kras-no zelen, žametast plašč ima! Harro, reci mu vendar, naj zapoje!" —

(Dalje prihodnjič)

DVE AMERIŠKI ARMADI SE BLIŽATA RENI; RUSI USPEŠNI OB BALTIKU

(Nadaljevanje s 1. strani) več tistega skrajnega fanati-zma, kakor so ga kazali n. pr. v prejšnjih bojih, zlasti v Rund-steadovem izpadu. Le odbijajo napade, a so zadnje tedne stalno na umiku in zavezniška fronta se je pomaknila precej naprej.

London, Anglija. — Iz Rusije poročajo, da so ruske armade tekmo zadnjih treh dni osvojile več važnih križišč na Pomeranskom ob Baltiku. Zasedli so mesto Preussich-Friedland, ki se nahaja na nemški obrambni čr-ti na Pomeranskem. Zasedli so tudi železniško zvezo med Chojnice in Stettinom in osva-jajo vse severno ozemlje nad Berlinom, kjer bodo Rusi prej ali slej udarili proti jugu na Berlin sam. Med tem očiščujejo ob-koljene kraje im mesta v Vzhodni Prusiji, da si tako po-polnoma zavarujejo ozadja za seboj. Boji so oživelji tudi za-padno od Budapešte pravijo rádio poročila, kar je najbrže znamenje, da bodo Rusi začeli pritisnati naprej proti Dunaju.

Vesti iz Švedske omenjajo, da so zadnje dni na Dansku posebno aktivni saboterji in da se prebivalstvo bolj in bolj divi-ga v odporn proti nemškim oku-patorjem.

JAPONCI UPORABLJAJO RAKETNE BOMBE

Otok Guam. — Japonci upo-rabljajo na Iwo Jima otoku pol-tonške rakete bombe, ki jih izstreljujejo s posebnimi možnarji. Bombe imajo silovit učinek. To je prvi slučaj, da Japonci uporabljajo te vrste bombe.

ZAGOVORIL GA JE

Prvi žid: "Slišal sem, da si kosmat kot gorila."

Drugi žid: "To ti je gotovo tvova žena povedala."

IMMEDIATE OPENINGS FOR GENERAL FACTORY WORKERS

100% ESSENTIAL RADAR INDUSTRY GOOD WAGES — AUTOMATIC INCREASES BONUS — FREE INSURANCE WORK AT EITHER OF OUR 2 PLANTS

Main Plant — 4545 W. AUGUSTA BLVD.

Branch Plant — 973 W. CULLERTON

HELP IS ALSO REQUIRED IN OUR SPACIOUS CAFETERIA AT OUR MAIN PLANT — FULL OR PART TIME MEALS, UNIFORMS & INSURANCE FURNISHED

MOTOROLA

GALVIN MANUFACTURING CORP.

4545 W. AUGUSTA BLVD.

IZSEL JE

VELIKI ANGLEŠKO-SLOVENSKI Besednjak

ki ga je spisal in izdal

DR. F. J. KERN

To je najpopolnejši angleško-slovenski besednjak z angleško izgovarjanjo. Po tem besednjaku so popraševali. Zdaj je besednjak na raspolago.

STANE S POSTNINO \$5.00

Kar je poslati z narodilom. Tisti, ki ga želite dobiti, naj tako pisejo ponj na naslov:

KNJIGARNA AM. SLOVENEC

1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois

UTRINKI

Resnica je, da ima zapravljivec več veselih dni kakor skupuh; posnemanja vreden pa ni eden ne drugi.

V Zedinjenih državah pride skoraj pet akrov gozda na vsega moža, ženo in otroka.

NAZNANILIO IN PIPOROCILLO

Vsem našim dragim naročnikom in prijateljem v San Francisco, California, naznanjam, da je sprejel zastopništvo za list "Amerikanski Slovenec" in "Novi Svet" Mr. John Bartol, ki je s tem pooblaščen polnomočni zastopnik imenovanih dveh listov in za vse druge zadeve v zvezi z našim podjetjem. Vsem rojakom ga prav toplo piporocilo, da mu gredo na roko in mu pomagajo v svoji naselbini in okolici širiti naše liste.

Uprava "Am. Slov." in "Novega Sveta".

Pisanopolje

J. M. Trunk

"Obzor" piše o "ameriški po-moci" za Slovence v narodnih težnjah. Mnjenje je, da ne bi bilo ništa in vse je zafučalo Sans-ker je šel k partizanom in k Titu, in Tito je prišel iz Moskve in Moskva je komunistična in kapitalistična Amerika ne more imeti opravka s kako komuni-stično robo. Trst in Primorsko bodo dobili Lahni, ker ti so lepo pri Amerikanach in Koroško bodo obdržali Avstrijci, in oba bosta dobila še kak debel kos slovenskega telesa, in Slovenci se lahko pod nosom obrišejo, ker so šli na kolenih v Moskvo in niso ostali na kolenih v Washingtonu. Takšen je ves trend članka.

Well, Garden trdi, da pri "Obzoru" hodijo v farovž po politično župo. Naj se sami po-glihajo. Jaz sem v politiki širokogrueden, hudo švoh sem v ti stroki in zmeden, pravijo, posebno pa se bojim prorokovanja kakor otrok ognja. Če je zafučano, je zafučano, ni pomoci, ko ne bo ameriške pomoći. Dvoje je, da pišem. Precej sem videl, ka-ko je bilo z amerikansko po-mocio v tistih dneh na Koroškem. Seve Amerikanci so se srečali s Slovenci. Komunistične robe tedaj še ni bilo. Koroški Slovenci! Well, reveži kuhajo pri vodi. Kak fajmošter, kak suh občinski tajnik, kak neobrit župan in pri obedu ajdovi žganici! Smo, kar smo. Tudi s koroškimi Nemci so se sestali Amerikanci. Hardinohamol — so Amerikanci gledali; Grof ... baron ... knez ... celo princ ... vse-uciliški profesor, bivši minister ... in pri bogato obloženih mizah je tekel šampanjec in so mizurkale huriske ... ne zame-rem Amerikancem, saj so iz krvi in mesa, pomoč je bila tam, kjer ni bilo treba pomoči, tam, kjer bi bilo pomoči res treba, je ni bilo, Nemcem so pomagali, Slovenci so dobili figo. Tempi passati, pa je bilo tako, in kdor je videl, pobesi glavo, pri "Obzoru" pa so radi mene lahko drugačnega mnenja, ko gre zopet za ameriško pomoč. In če so tokrat pri Sansu zafučali, mi je vsaj za Koroško žal, za Goriško še bolj, ampak zafučano je zafučano, ako je za-fučano in bodo Lahni navrhano še dobili in dobili Avstrijci, ker so "good boys", sanovnici pa so leteli v Moskvo. Tako pravijo pri "Obzoru", ne trdim tako jaz, ker jaz se bojim bodočnosti in napovedovanja za jutri. Če bo tako, bodž pri "Obzoru" na koncu, jaz si ne upam trdit, da ne bo tako, dasi je le mogoče, da ne bo tako. To je eno, da pišem, ker sem videl in izkusil, kako je tedaj bilo z ameriško pomočjo. Danes bi bilo morda bolje, ker danes se reži v ozadju še — komunizem.

Drugo, da pišem, utegne biti "zmedeno", sam priznam, vse-kako pa hudo utopistično, sa-njavno, v najbolj